

P7_TA(2011)0018

Situace na Haiti rok po zemětřesení: humanitární pomoc a obnova

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 19. ledna 2011 o situaci na Haiti rok po zemětřesení: humanitární pomoc a obnova

Evropský parlament,

- s ohledem na mezinárodní konferenci dárců pro novou budoucnost Haiti, která se konala dne 31. března 2010 v New Yorku, a na zprávu z mise delegace Výboru pro rozvoj Evropského parlamentu do New Yorku,
- s ohledem na „Akční plán obnovy a národního rozvoje Haiti: velké úkoly pro budoucnost“ z března 2010,
- s ohledem na závěry mimořádného zasedání Rady ve složení pro zahraniční věci, které se konalo v Bruselu dne 18. ledna 2010,
- s ohledem na prohlášení vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, které ohledně zemětřesení na Haiti učinila dne 19. ledna 2010,
- s ohledem na závěry přípravné ministerské konference, která se konala v Montrealu dne 25. ledna 2010,
- s ohledem na Evropský konsensus o humanitární pomoci, který v prosinci 2007 podepsaly tři evropské orgány,
- s ohledem na své usnesení ze dne 10. února 2010 o nedávném zemětřesení na Haiti¹,
- s ohledem na zprávu z mise Výboru pro rozvoj Evropského parlamentu na Haiti ve dnech 25.–27. června 2010,
- s ohledem na zprávu Smíšeného parlamentního shromáždění AKT-EU o informační misi vyslané na Haiti a do Dominikánské republiky ze dne 30. srpna 2010,
- s ohledem na společný dokument místopředsedkyně Komise / vysoké představitelky Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku Catherine Ashtonové a členky Komise Kristaliny Georgievové o poučení, které je třeba vyvodit z reakce Unie během katastrofy na Haiti z června 2010,
- s ohledem na sdělení Komise o schopnosti evropské reakce v mimořádných situacích ze dne 26. října 2010 (KOM(2010)0600),
- s ohledem na stabilizační misi Organizace spojených národů na Haiti (Minustah),
- s ohledem na zprávu Michela Barniera nazvanou „Za evropskou jednotku pro civilní ochranu: Europe aid“, která byla zveřejněna v květnu 2006,
- s ohledem na čl. 110 odst. 2 jednacího řádu,

---

¹ Úř. věst. C 341 E, 16.12.2010, s. 5.

- A. vzhledem k tomu, že zemětřesení o síle 7,3 stupně Richterovy stupnice, které dne 12. ledna 2010 zasáhlo Haiti, padlo za oběť 222 750 osob, 3 miliony osob jím byly zasaženy a přibližně 1,7 milionu osob bylo vysídleno, přičemž více než milion z nich dodnes obývá záchrané tábory, jež měly být dočasné, a vzhledem k tomu, že sdružení na ochranu lidských práv označují životní podmínky v těchto neorganizovaných táborech jako „otřesné“, zejména kvůli „znásilňování a sexuálnímu násilí“, kterému zde čelí ženy,
- B. vzhledem k tomu, že 2,5 až 3,3 milionů osob se potýká s nedostatkem potravin v zemi, kde 60 % obyvatelstva žije na venkově a 80 % v absolutní chudobě,
- C. vzhledem k tomu, že rok po tomto zemětřesení zůstává situace na Haiti i nadále chaotická, země je doposud ve stavu nouze a obnova teprve s obtížemi začíná,
- D. vzhledem k desetiletím chudoby, ničení životního prostředí, zranitelnosti vůči četným přírodním pohromám, násilí, politické nestabilitě a diktatuře, která z této země učinila nejchudší stát obou Amerik, kde před katastrofou většina z 12 milionů Hait'anů přežívala s méně než dvěma dolary denně; a vzhledem ke škodám napáchaným zemětřesením, jež dále oslabily schopnost státu zajišťovat základní veřejné služby, a tudíž aktivně reagovat na snahy o poskytnutí pomoci a o obnovu,
- E. vzhledem k tomu, že k dnešnímu dni bylo skutečně poskytnuto 1, 2 miliardy dolarů z částky 10 miliard (se dvěma lhůtami splatnosti: 18 měsíců a 3 roky) přislíbených na mezinárodní konferenci dárců pro obnovu Haiti, která se konala dne 31. března 2010 v New Yorku,
- F. vzhledem k tomu, že nedávná tragédie na Haiti prokázala nutnost posílit nástroje, jež má Unie k dispozici, aby mohla čelit katastrofám (humanitární pomoc a mechanismus civilní ochrany Společenství), pokud jde o účinnost, rychlost, koordinaci a zřetelnost,
- G. vzhledem k tomu, že byla na návrh Haiti ustavena Dočasná komise pro obnovu Haiti (CIRH) s cílem zajistit koordinaci a účinné poskytování zdrojů a realizovat akční plán pro rozvoj Haiti; vzhledem k tomu, že Evropská komise je jakožto hlavní dárcem členem CIRH a disponuje hlasovacím právem,
- H. vzhledem k tomu, že odstraňování trosk představuje velkou výzvu pro obnovu země – byla odstraněna nepatrná část sutin –, a že při současném tempu bude na odstranění milionů metrů krychlových sutin potřeba 6 let,
- I. vzhledem k tomu, že si epidemie cholery, která propukla 19. října 2010, dosud vyžádala více než 3 000 mrtvých a zasáhla více než 150 000 osob; vzhledem k tomu, že šíření epidemie zdůrazňuje zjevné strukturální nedostatky haitského státu a limity systému mezinárodní pomoci a operace Minustah a že činnosti zaměřené na zvládnutí cholery ovlivňuje zejména současná politická krize, k níž došlo po volbách,
- J. vzhledem k tomu, že ze 174 milionů dolarů obdržela OSN na boj s epidemií cholery pouze 44 milionů,
- K. vzhledem k tomu, že pokud nedojde k vymýcení epidemie, přibude podle Světové zdravotnické organizace v příštích dvanácti měsících 400 000 nových případů cholery,
- L. vzhledem k tomu, že volby konané dne 28. listopadu 2010, jejichž prozatímní výsledky

byly vyhlášeny počátkem prosince, vyvolaly násilné manifestace na Haiti a mnoho hlášení o podvodech; vzhledem k tomu, že mezinárodní společenství by mělo podporovat transparentní a legitimní volební proces s cílem zajistit řádné volby nezbytné pro obnovu země, že prioritou je přitom ochrana civilistů,

1. znovu vyjadřuje solidaritu s obyvateli Haiti, kteří se stali oběťmi zemětřesení a cholery, a zdůrazňuje, že úsilí o obnovu musí být vedeno po konzultaci haitského lidu a haitské občanské společnosti a s jejich zapojením;
2. trvá na tom, aby mezinárodní společenství, jehož je Evropská unie součástí, přijalo pevný a dlouhodobý závazek splnit veškeré sliby přijaté na mezinárodní konferenci dárců v New Yorku, a aby začalo bezodkladně jednat; zdůrazňuje rovněž, že veškerá humanitární pomoc a podpora obnovy ze strany Unie musí být poskytnuta formou darů, a nikoli půjček vedoucích k zadlužení;
3. připomíná výraznou mobilizaci mezinárodního společenství po ničivém zemětřesení na Haiti a jeho skutečnou politickou vůli podpořit obnovu Haiti novým způsobem, aniž by docházelo k minulým chybám, a jednou provždy vyřešit hluboké příčiny chudoby na Haiti;
4. vyjadřuje politování nad rozsahem pohromy na Haiti, jejíž dopady jsou i rok po zemětřesení stále zřetelně patrné; vítá částku vyčleněnou Evropskou komisí na humanitární pomoc ve prospěch Haiti, která činí 120 milionů EUR (z čehož je 12 milionů určeno na boj proti choleře), a pomoc členských států Unie ve výši 200 milionů EUR i angažovanost evropské komisařky pro mezinárodní spolupráci, humanitární pomoc a řešení krizí i zapojení GR ECHO a jeho odborníků;
5. zdůrazňuje, že zavedení uskupení (clusters) umožnilo na místě koordinovat humanitární zásahy, ale že tato metoda přesto ukázala své limity ve vztahu k velké rozmanitosti aktérů humanitární pomoci a vzhledem ke složité krizové situaci z důvodu silné koncentrace obyvatelstva ve městech;
6. vítá úsilí humanitárních organizací (Červený kříž, nevládní organizace, Organizace spojených národů) a členských států a činnost, kterou již realizovaly, a zdůrazňuje, že je nezbytné informovat o účincích humanitárních zásahů, které nejsou patrné, a že situaci bylo možné zvládnout zejména díky zajištění péče o raněné, zásobování pitnou vodou a potravinami a zajištění provizorních přístřeší;
7. konstatuje, že epidemie cholery prokázala téměř naprostou neschopnost haitského státu ve vztahu k nemoci, které lze snadno předcházet a kterou lze snadno léčit, a limity systému mezinárodní pomoci v zemi, která využívá rozsáhlé humanitární činnosti (12 000 nevládních organizací); zdůrazňuje, že aktéři humanitární pomoci nesmějí a nemohou trvale řešit slabé stránky haitského státu či jej nahrazovat a že je naléhavé konečně jednat v rámci dlouhodobého rozvoje, zejména pokud jde o dostupnost zdravotní péče a pitné vody a hygienická opatření;
8. vítá závazek, který společně přijaly Komise a členské státy na Mezinárodní konferenci dárců pro obnovu Haiti, poskytnout částku 1,2 miliardy EUR, z čehož 460 milionů připadá na jinou než humanitární pomoc Komise; znovu žádá, aby Evropská unie jakožto hlavní poskytovatel finanční pomoci hrála vedoucí politickou úlohu v úsilí o obnovu;

9. žádá Komisi a členské státy, aby místní produkci potravin a zabezpečení dodávek potravin zahrnuly do úsilí o obnovu Haiti, a to prostřednictvím rozvoje venkovských infrastruktur a pomoci drobným zemědělcům, v rámci společného přístupu při plánování zdrojů na obnovu Haiti a v rámci přezkumu v polovině období týkajícího se plánování zbývajících finančních prostředků Komise, což představuje 169 milionů EUR, které jsou stále k dispozici ze 460 milionů oznámených v New Yorku; vyzývá k zavedení nového politického rámce pro zajišťování potravin, který Komise oznámila v březnu roku 2010;
10. vyjadřuje politování nad tím, že dočasná komise pro obnovu Haiti, která má hrát ústřední úlohu v koordinaci obnovy, zahájila svou činnost se zpožděním; lituje nedostatečné informovanosti o jejím fungování a její účinnosti a žádá Komisi jakožto člena CIRH, aby zasáhla s cílem urychlit provádění jejího mandátu a přezkoumat její činnosti a předložila Evropskému parlamentu zprávu o činnosti CIRH, o využívání zdrojů a o finančních prostředcích přislíbených na konferenci v New Yorku, které byly skutečně použity na obnovu;
11. uznává, že CIRH jakožto ústřední struktura řízení obnovy může efektivně fungovat pouze tehdy, pokud budou obnoveny kapacity haitského státu a bude ustaveno nové haitské vedení, jehož představitelé musí být zvoleni na základě transparentních a legitimních voleb a musí mít skutečnou politickou vůli k přijímání rozhodnutí nezbytných k zahájení této nesmírně náročné práce;
12. naléhavě vyzývá haitskou vládu, aby splnila a uskutečnila závazky, ke kterým se zavázala v rámci národního plánu obnovy, tedy aby posílila státní orgány, zefektivnila místní správu, vybudovala kapacity místních a vnitrostátních institucí a zahrnula do své činnosti koncepci politické, hospodářské a institucionální decentralizace;
13. domnívá se, že místní orgány i zástupci občanské společnosti by měli mít lepší podporu a měli by být více zapojeni do procesu spolurozhodování;
14. lituje skutečnosti, že haitské obyvatelstvo má na odklizení tun trosek, které ochromují hlavní město, k dispozici pouze lopaty, motyky a kolečka, což se jeví jako naprosto nedostačující ve vztahu k závažnosti situace; zdůrazňuje, že odstraňování trosek je při obnově Haiti nezbytné; lituje, že na odklizení sutin nebyly uvolněny prakticky žádné finanční prostředky; a vyzývá Komisi, aby poskytla finanční a technickou pomoc na odstraňování trosek;
15. vyzývá Organizaci spojených národů, aby znovu přezkoumala mandát mise Minustah a věnovala pozornost zejména otázkám bezpečnosti, a vyjadřuje obavy pokud jde o její účinnost s ohledem na poslední události, epidemii cholery a probíhající volby;
16. vyjadřuje politování nad velkou bytovou krizí na Haiti; zdůrazňuje, že přesídlení lidí bez přístřeší, kteří se většinou nacházejí v provizorních táborech především v hlavním městě Port-au-Prince, naráží na nedostatek volné půdy, na neexistující pozemkový systém a na vliv diaspory, která mnohé pozemky zabrala, a vyzývá haitské orgány, aby prokázaly politickou vůli k přijetí proaktivních opatření týkajících se zejména vyvlastňování;
17. vyjadřuje své rostoucí znepokojení nad situací nejvíce zranitelných osob, zejména žen a dětí, po zemětřesení, které plně zasáhlo více než 800 000 dětí, jež byly vystaveny nebezpečí násilí, sexuálního zneužívání, obchodování s lidmi, vykořisťování a opuštění, a žádá Evropskou unii (Komisi), aby se rozhodně angažovala s cílem vytvořit pro děti

bezpečné a jisté životní podmínky, aby podpořila proces zřizování systému sociální ochrany na Haiti a podpořila reformu vzdělávání; a vyzývá ke zlepšování životních a bezpečnostních podmínek v táborech;

18. žádá Evropskou unii, aby spolupracovala s vládou ostrova při vypracování komplexní legislativy, která by chránila práva dětí, aby tak byly provedeny ve vnitrostátním právu povinnosti vyplývající z četných mezinárodních nástrojů ratifikovaných Haiti v oblasti práv dítěte, lidských práv, odstranění otroctví a ochrany práv dítěte;
19. považuje za nesmírně důležité, aby Komise podporovala provádění procesu identifikace, sčítání a vyhledávání rodin ztracených dětí a aby byla stanovena zvláštní opatření na hranicích s cílem bojovat proti obchodování s dětmi a jejich nelegálním adoptcím;
20. zdůrazňuje, že je důležité neprodleně vytvořit kapacity haitského státu na zajištění fungování demokracie a řádné správy země, což je nezbytné pro obnovu země, a dbát na zapojení haitské občanské společnosti a obyvatelstva;
21. vyjadřuje značné znepokojení nad současnou politickou krizí vyvolanou výsledky prezidentských a parlamentních voleb, které mise zahraničních pozorovatelů silně zpochybnily a jen opatrně uznaly a u nichž nyní odborníci vyslaní Organizací amerických států přepočítávají hlasy, přičemž tito odborníci ve své zprávě ze čtvrtka 13. ledna 2011 vydali doporučení, aby kandidát na prezidenta Jude Celestin kvůli rozsáhlým podvodům odstoupil ve prospěch Michela Martellyho;
22. žádá Evropskou unii, aby učinila vše, co je v jejích silách, s cílem výrazně podpořit legitimní a transparentní volební proces a řádný průběh druhého kola, které bylo odloženo na únor, aby se Haiti neocitlo v ještě závažnější krizi; domnívá se, že pouze zvolený a legitimní prezident a legitimní představitelé parlamentu budou moci přijmout nezbytná rozhodnutí a že obnova vyžaduje stabilitu a politickou vůli;
23. naléhavě žádá mezinárodní společenství a Evropskou unii, aby úzce spolupracovaly s budoucími haitskými orgány a aby jim pomáhaly v organizaci jejich institucí a kapacit státu směrem k nové rovnováze na všech úrovních a směrem k plně funkční demokracii, a to v průběhu celého procesu obnovy;
24. zdůrazňuje stěžejní význam finančních prostředků poukazovaných haitskou diasporou, jež se tak dostávají přímo do rukou haitského obyvatelstva, které je může rychle použít k uspokojení naléhavých potřeb; vyzývá členské státy a haitskou vládu, aby usnadnily doručování uvedených prostředků a pracovaly na snížení s ním spojených nákladů;
25. naléhavě vyzývá k tomu, aby prioritou Unie a členských států byla obnova Haiti; zdůrazňuje, že nyní je čas pomoci Haiti stát se hospodářsky a politicky silnou a soběstačnou zemí; a vyzývá mezinárodní společenství, aby využilo této příležitosti k odstranění hlubokých příčin chudoby na Haiti;
26. žádá Komisi, aby v duchu evropského konsensu o humanitární pomoci bylo vyvinuto výrazné úsilí s cílem zahrnout dimenzi přípravy na katastrofy a omezování rizika katastrof ve spolupráci s vládou, místními orgány a s občanskou společností jak do naléhavé fáze, tak do fáze dlouhodobého rozvoje;
27. naléhavě vyzývá Komisi, aby co nejdříve předložila návrhy na vytvoření evropské

jednotky civilní ochrany založené na evropském mechanismu civilní ochrany;

28. konstatuje, že humanitární pomoc je na Haiti přítomná již celá desetiletí a že význam spojení mezi naléhavou pomocí, obnovou a rozvojem získává v této krizi celý svůj smysl; zdůrazňuje, že je stěžejní, aby OSN byla a zůstala odpovědná za koordinaci všech civilních a vojenských operací s ohledem na obnovení bezpečnosti a zajištění humanitární pomoci, a rovněž s ohledem na obnovu a rozvoj;
29. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení vysoké představitelce Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, Radě, Komisi a členským státům, prezidentovi a vládě Haiti, zástupci generálního tajemníka OSN pro humanitární záležitosti a koordinátorovi nouzové pomoci OSN a také Světové bance a MMF.